

SYLABUS

Pedagogika

dla szkolnego etapu edukacji ponadpodstawowej (dla studentów psychologii)

(rozporządzenie MNiSzW z 17.01.2012

w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela)

Nazwa przedmiotu	Pedagogika dla szkolnego etapu edukacji ponadpodstawowej
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Pedagogiczne UJ
Kod przedmiotu	SP-ped/pP
Język przedmiotu	Polski
Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	Grupa treści kierunkowych lub grupa treści kształcenia do wyboru
Typ przedmiotu	Obowiązkowy lub fakultatywny – ograniczonego wyboru
Rok akademicki	2018/19
Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Jerzy Lackowski dr Mariusz Noga
Formuła przedmiotu	Konwersatorium
Wymagania wstępne	Zaliczone zajęcia z pedagogiki ogólnej
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 godzin
Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	2

Cele przedmiotu (ogólne efekty kształcenia)	✚ Uzyskanie przez studenta wiedzy pedagogicznej niezbędnej do rozumienia procesu rozwoju człowieka w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości. ✚ Nabycie przez studenta kompetencji umożliwiających skuteczną i efektywną realizację zadań psychologa szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem zadań wychowawczych w szkole ponadpodstawowej. ✚ Kształtowanie postaw studentów, przyszłych nauczycieli – psychologów szkolnych jako przewodników młodzieży na drodze poznawania wiedzy, uzyskiwania kompetencji i podejmowania decyzji. ✚ Poznanie przez studentów technik wspierania uczniów i radzenia sobie z problemami wieku dorastania. ✚ Kształtowanie studenta, przyszłego nauczyciela – psychologa szkolnego jako osoby etycznej, empatycznej, otwartej, refleksyjnej, proaktywnej i w pełni odpowiedzialnej za podejmowane przez siebie zadania.
Szczegółowe efekty kształcenia /załącznik do rozporządzenia MNiSzW z 17.01.2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela/	<u>Wiedza</u> 1): e), f), h), j), k), m) 7). <u>Umiejętności</u> 2): a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), n) <u>Kompetencje społeczne</u> 3): a), b), c), d), e), f), g).
Metody dydaktyczne	Wykład /problemowy i konwersatoryjny/ z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące /debata oksfordzkie, dyskusje dydaktyczne, burze mózgów/, projekty, e- learning.
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Egzamin pisemny, sprawdzający opanowanie przez studenta zakładanych efektów kształcenia.

Treści
merytoryczne
przedmiotu

1. Specyfika różnych typów szkół ponadpodstawowych.
2. Cele i zadania liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły branżowej I i II stopnia oraz szkoły policealnej.
3. Optymalne modele różnych typów szkół ponadpodstawowych.
4. Mierzenie jakości pracy szkoły.
5. Kreowanie szkoły zarządzającej wiedzą.
6. Sylwetka rozwojowa ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości. Zaburzenia okresu dorastania: obniżenie nastroju, depresje, konflikty, kryzys autorytetów, bunt.
7. Krystalizowanie się tożsamości młodego człowieka. Identyfikacja z nowymi rolami społecznymi. Kształtowanie się stylu życia.
8. Progi edukacyjne, zmiana szkoły, problemy adaptacyjne.
9. Wspieranie młodzieży w zakresie realizacji zainteresowań i pasji.
10. Kształtowanie postaw ludzi wolnych i odpowiedzialnych. Wychowywanie w kulturze wyboru.
11. Funkcjonowanie w grupie, pozycja ucznia w grupie rówieśniczej. Koleżeństwo, przyjaźń, miłość.
12. Zagrożenia: agresja, przemoc, uzależnienia, grupy nieformalne, sekty, subkultury, wykluczenia, przedwczesna aktywność seksualna oraz skuteczne sposoby przeciwdziałania tym zagrożeniom.
13. Metody i techniki określania potencjału ucznia. Zasady formułowania diagnozy edukacyjnej jednostkowej i globalnej /uczeń, szkoła/.
14. Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi edukacyjnej.
15. Przygotowanie młodzieży do aktywnej obecności na rynku edukacyjnym i rynku pracy.
16. Przygotowanie uczniów do sprostania wymaganiom egzaminów zewnętrznych.
17. Programy wychowawcze i programy profilaktyki w szkołach ponadpodstawowych.
18. Nauczyciel w roli wychowawcy klasy w szkole ponadpodstawowej. Szczególna rola godzin wychowawczych w pracy nauczyciela – wychowawcy klasy.
19. Psycholog szkolny jako osoba wspierająca pracę nauczycieli – wychowawców klas.
20. Szkoła jako miejsce przygotowujące do bycia aktywnym członkiem demokratycznego społeczeństwa.
21. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym.
22. Współpraca psychologa szkolnego z rodzicami uczniów.
23. Organizacja zajęć terenowych i wycieczek.
24. Ochrona zdrowia i troska o bezpieczeństwo uczniów.
25. Nauczyciel jako animator życia społeczno – kulturalnego uczniów.
26. Szkolne konflikty.
27. Nauczyciel jako negocjator.
28. Podstawy etyki zawodowej nauczycieli.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura podstawowa

- ❖ *Pedagogika*. t. 1 i 2, red. nauk. B. Śliwerski, Gdańsk 2006
- ❖ A. Janowski, *Pedagogika praktyczna*, Warszawa 2002
- ❖ A. Janowski, *Uczeń w teatrze życia szkolnego*, Warszawa 1998
- ❖ A. Wróbel, *Wychowanie a manipulacja*, Kraków 2006
- ❖ B. Niemierko, *Między oceną szkolną, a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 2000
- ❖ T. Gordon, *Wychowanie bez porażek w szkole*, Warszawa 1995, 2012.
- ❖ G. Dryden, J. Vos, *Rewolucja w uczeniu*, Poznań 2000
- ❖ K. Robinson, *Kreatywne szkoły, oddolna rewolucja, która zmienia edukację*, Kraków 2015
- ❖ G. Petty, *Nowoczesne nauczanie*, Sopot 2010
- ❖ B. Śliwerski, *Myśleć jak pedagog*, Sopot 2010
- ❖ J. Hattie, *Widoczne uczenie się dla nauczycieli. Jak maksymalizować siłę oddziaływania na uczenie się*, Warszawa 2013
- ❖ S. R. Covey, *3. Rozwiązanie*, Poznań 2012
- ❖ *Dobra szkoła. Szkoła w życiu – życie w szkole*. A. Radziwiłł, J. Jakubowski, M. Sawicki w rozmowie z K. Romanowską, Warszawa 2004
- ❖ M. Winkler, A. Commichau, *Sztuka prowadzenia wykładów i lekcji*, Kraków 2008
- ❖ M. Budajczak, *Edukacja domowa*, Gdańsk 2004
- ❖ M. Mendel, *Partnerstwo rodziny, szkoły i gminy*, Toruń 2002.

Literatura uzupełniająca

- ❖ B. Śliwerski, *Edukacja (w) polityce. Polityka (w) edukacji*, Kraków 2015
- ❖ J. Tischner, *Filozofia dramatu*, Kraków 2012
- ❖ J. Tischner, *Myślenie w żywiole piękna*, Kraków 2013 /cz. II/
- ❖ T. Gadacz, *O umiejętności życia*, Kraków 2009
- ❖ T. Gadacz, *O ulotności życia*, Warszawa 2008
- ❖ S. R. Covey, *8. Nawyk*, Warszawa 2009
- ❖ *Wychowanie osobowe*, red. F. Adamski, Kraków 2011
- ❖ D. Kahneman, *Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym*, Poznań 2012
- ❖ P. Berger, A. Zijderveld, *Pochwała wątpliwości*, Kraków 2010
- ❖ M. Castels, *Galaktyka Internetu*, Poznań 2003
- ❖ A. Jodłowska, *Pedagogika sokratejska*, Kraków 2012
- ❖ S. Diamond, *Zdobądź więcej*, Kraków 2012
- ❖ J. Bonstingl, *Szkoły jakości. Wprowadzenie do Total Quality Management w edukacji*, Warszawa 1995
- ❖ T. Buzan, *Mapy twoich myśli*, Łódź 2014
- ❖ P. Brown, H. L. Roediger III, M. McDaniel, *Harvardzki poradnik skutecznego uczenia się*, Warszawa 2016.